

کرونا از نمای نزدیک

نظام درمان از اولین روزهای کرونا بسیار بیش از گذشته در کانون دید جامعه قرار گرفت و من به‌واسطه همراهی با ستاد ملی مقابله با کرونا از روز اول ، واقعیت درگیری نظام بهداشت و درمان کشور با کرونا را شاهد بودم، اما اکنون که خود مبتلا شده‌ام شناخت واقعی‌تری کسب می‌کنم. من حالا خیلی بهتر می‌فهمم که چرا باید هر انسانی به شکل حدکنتری مراقب باشد تا به این بیماری دچار نشود. هر بیمار کرونایی بار زیادی بر دوش کادر درمان و نظام سلامت تحمیل می‌کند. من از روزی که به این بیماری مبتلا شده‌ام، یکی از دغدغه‌هایم امکان سرایت این بیماری به دیگری است و هر بار کادرهای درمان را بالای سرم می‌بینم، این نگرانی، دغدغه و ابتیارگری ایشان مرا شرمند می‌سازد. بهترین کار این است که با مراقبت از خود اجازه ندهیم تعداد بیماران افزایش یابد و کادرهای درمان را زمین‌گیر کند. تعارض‌های دوگانه جان و نان را بیشتر از گذشته احساس می‌کنم. جان شیرین خوش است و هیچ‌کس اعم از سیاستگذار و تصمیم‌گیر، گروه‌های فشار و رفتارهای فردی آحاد جامعه حق ندارند جان مردم را به خطر اندازند، اما کیست که نداند بیکاری و فقر و پیامدهای اجتماعی و سیاسی ناشی از تهدید نان نیز می‌تواند به تهدید جان تبدیل شود. فکر می‌کنم داشتن نظام اقتصادی ضعیف و ناتوان از حمایت اجتماعی مؤثر از اقشار آسیب‌پذیر، حالا اقتصادی که تأثیر تحریم‌های اقتصادی آن را مضاعف و فشار زیادی به آن وارد کرده است، حالا روی تلخ خودش را بیشتر به ما نشان می‌دهد. اگر اقتصاد بدون تحریم و تاب‌آورتری داشتیم حالا دغدغه‌ای کم‌تر بود و بیشتر می‌شد بین دغدغه نان و جان به نفع جان توازن قوی‌تری ایجاد کرد. این روزها از تاخت بیمارستان ضعیف و ناانضباطی بیشتر به این می‌اندیشم که نظام مطالعاتی و دانش کرونانشناسی هنوز وارد عرصه روانشناسی فردی، روانشناسی اجتماعی کوتاه‌مدت و درازمدت نشده است و اتفاقاً من غفلت از این پدیده را برای جامعه و سیاستگذاران بسیار جدی و خطرناک می‌بینم. تجربه زیسته من نشان می‌دهد ترس از بیماری را فقدان اطلاعات و حرکت در تاریکی و رفتن ناشناخته کووید-۱۹ با بیماران و علائم احتمالی نگران‌کننده همراه است. خانواده‌هایی که کاری از ایشان بر نمی‌آید و باید از بیمار دوری کنند، دوستانی که نمی‌توانند به عبادت بایند، برای همیشه برجای خواهد گذاشت. احساس می‌کنم علوم انسانی و اجتماعی ما عرصه بدیعی برای مطالعه پیش‌رو دارد و باید تجربه تنهایی، ترس، انزوا و طردشدگی را به عنوان آثار کووید-۱۹ بیش از گذشته بررسی کند. ما به‌واقع نیازمند آن هستیم که از دست رفتن شادی‌های جمعی، عدم امکان حضور در تجمعات و تخلیه‌های هیجانی یا پرشدن عاطفی ناشی از حضور در ورزشگاه‌ها، مناسک و شعارن مذهبی، جشن‌ها و عروسی‌ها، حتی به سوگ نشستن‌های جمعی در کنار اجتناب‌های اجباری برای در کنار خانواده بودن و جمع شدن‌های خانوادگی، محافل دوستانه در ترکیب اثر فردی و اجتماعی را با دقت بررسی کنیم. فقدان این حضورهای اجتماعی آدمیان سبب می‌شود آدم‌ها درون‌ریزتر و پرخاشگر و دچار نوعی حرمان شوند که در نهایت به تعرض اجتماعی کشنده خواهد شد. اگر بیماری برای زمانی دراز – بیش از یک سال – طول بکشد، آثار روانی‌ای را که اکنون کم و بیش تجربه می‌کنیم با گستردگی بسیار زیاد در جامعه مشاهده خواهیم کرد و فضای روانی مردم ایران بسیار ناراضی‌کننده‌تر از گذشته خواهد شد.

امروز در بیمارستانی که بستری هشتم گفت‌وگویی با پرستاران و پزشکان داشتم. غلاب پرستاران و پزشکان و کارگران بیمارستانی تجربه ابتلا به کرونا را داشته‌اند. با ترس به سرکار می‌آیند و بعضاً از روی ناچاری، با نوعی دوری گرینی از اقوام و خانواده روبه‌رو هستند. این روزها به رغم خوشرویی و وفاداری، در درون احساس خوبی از محیط کار ندارند. من با چند نفر از آنها هم‌صحبت شده و حس می‌کنم در صورت تداوم و گسترش بیماری، شکنندگی در کارشان کاملاً بدیهی است. نگرانی‌هایی از کار، معیشت و زندگی در پس چهره‌ها وجود دارد که با مصاحبه نیمه‌عمیق، به خوبی منوچ آن می‌شوم.

تاوانی بودجای دولت در صورت گسترش بیماری باعث خواهد شد هزینه از جیب بیماران افزایش یابد. در آزمایشگاه بیمارستان با فیش‌های آزمایشگاهی چندنفر که مانند من در صف نوبت بودند مواجه شدم. رقم بالای هزینه چند آزمایش بود که سهم کمی از بیمه داشتند. کارگری غیر رسمی که هیچ پرداخته‌ای نداشت در کنارم می‌سایه می‌کرد. بیماری می‌گفت برای انجام یک تست PCR کرونا در آزمایشگاه خصوصی باید بیش از ششصد هزار تومان هزینه پرداخت کند. از یک‌سوی نگرانی مردم به رغم توصیه‌های وزارت بهداشت که بعضاً آن را لازم نمی‌دانند، باعث مراجعه زیاد مردم به آزمایشگاه‌های خصوصی برای انجام تست شده است. بنابراین وصف در صورت ادامه این روند و عدم مراعات، ناچار تعطیلی‌های تحصیلی دوباره خواهند آمد و از سویی کادر سلامت از کارگر نوظافتی تا پرستار و پزشک و متخصصی شکننده‌تر شده و با گسترش هزینه‌های درمان، مردم عاصی‌تر می‌شوند؛ این‌ها را به آثار روحی – روانی ناشی از کرونا اضافه کنید. هیچ زمانی به اندازه امروز – حتی در سال‌های جنگ – نظام بهداشت و درمان تا همین امانی تا این نظام در آزمون‌ی تا این اندازه سخت قرار نگرفته بود.

من عمیقاً احساس می‌کنم که نظام سلامت به تنهایی قادر به کشیدن باری نیست که بر دوش آن نهاده می‌شود. ما به بسیج عمومی همه نیروهای اثرگذار بر جامعه برای مطالبه سیاست‌گذاری درست در عرصه کرونا، حمایت از کادرهای درمان و مطالعه بین‌رشته‌ای مقوله سلامت در مقابل کرونا – فراتر از صرفاً پرداختن علم پزشکی به کرونا- نیازمندیم. کرونا فرصتی برای بازنگری دقیق در نظام سلامت (در واقع نظم درمان) است. هیچ‌گاه مشارکت عمومی در نظام سلامت‌ا از همه ابعاد، به این میزان اهمیت نیافته است. این نقطه از تاریخ نظام سلامت ما شاهد ضرورت یافتن اعتماد مردم به گفته‌ها و متخصصان نظام سلامت و مشارکت ایشان در پیشگیری است و حتی ممکن است نیاز به مشارکت در تأمین هزینه‌های نظام سلامت نیز باشد. امیدوارم مشارکت همگانی سبب شود بیماری کرونا ترخی نزولی پیدا کند.

امروز، چندین اطلاعیه از سوی مداحان مجلس با هیأت‌داران و سخنرانان دیدم. متأسفانه روندی را مشاهده می‌کنم که گویی اصرار و فشار برای انجام این شعارن در حال تبدیل شدن به یک موضع انقلابی و مذهبی و دینی است. اما ایرانیان سال‌ها برای سیدالشهدا عزاداری کرده‌ایم. عزای کرپلا گرفته‌ایم و شعارن را به جفا آورده‌ایم. عزاداری تعطیل‌بردار نیست، اما فشار برای انجام شعارن به روش همیشگی اگر با عواقب وخیم برای سلامت مردم همراه شود، ضربه‌ای تاریخی به مراسم عزاداری و روح مشارکت ایرانیان در این مراسم وارد خواهد کرد.

توصیه رهبر معظم انقلاب در سخنرانی تلویزیونی‌شان به مناسبت عید سعید قربان بسیار راهگشا بود. ایشان فرمودند: «در عزاداری‌ها معیار آن چیزی است که کارشناسان بهداشت و ستاد ملی مقابله با کرونا می‌گویند» و به همه هیأت‌داران و منبری‌ها توصیه کردند «به سخنان کادر بهداشتی گوش کنند» و «کرونا مسأله کوچکی نیست و اگر همین رعایت‌ها هم انجام نشود آن وقت ممکن است به فاجعه‌ای ختم شود که آن سرش نباید باشد». در ایّتی در این سخن نهفته است که امیدوارم با تاسی به آن جامعه ایرانی بتواند روح تازه‌ای را زنده نگه دارد اما هیچ گاهی خلاف اصول صیانت از جان برندارند که از واجبات زندگی مؤمنانه است.

عزاداری نباید به از دست رفتن هیچ جانی بینجامد. بکند خدای ناکرده جان انسانی بر اثر کرونا گرفته شود و فرصت مشارکت در عزاداری‌های سال‌های آینده را نیابد. من امروز سخته‌ای یک بیمار کرونایی بودن را درک می‌کنم و فشار جسمی و روانی آن برای خود و دیگران از کادرهای درمان گرفته تا خانواده را درمی‌یابم. تردید ندارم که گسترش بیماری کرونا بر اثر عزاداری‌های بدون مراعات اصول بهداشتی، درد و تلخی ندهای مجامع جهانی بهداشت و بدخواهان علیه دین و مذهب تشیع را نیز بزر آنها خواهد افزود. من پریشب با دکتر حریرچی که به دیدن آمده بود محاسبه کردم که حفظ فاصله اجتماعی یک‌متر من در مراکز پرستری با سر باید، چندین متر تخصصی ۹ متر مربع فضا به هر عزادار است. آیا این میزان فضا برای عزاداری و تضمین رعایت معیارهای بهداشتی به هنگام زنجیرزنی و سینه‌زنی مهیاست؟

این روزها بیش از گذشته به اهمیت رسانه برای مدیریت پدیده‌های اجتماعی آگاه شده و ضرورت آن را درک می‌کنم. تجربه رسانه کرونا به من نشان داد که چگونه باید نظام رسانه‌ای را برای مواجهه با این‌گونه رخدادها تقویت کرد و تاچه اندازه اهمیت دارد که رسانه مورد اعتماد وجود داشته باشد و ظرفیت بسیج‌شده آن در خدمت مهار بیماری‌ر قرار گیرد. متأسفم که برخی چقدر از ظرفیت فضای مجازی برای جلب مشارکت عمومی در مدیریت این بیماری غافل هستند. فضای مجازی می‌تواند سپهبدگیر یک سلسله سازمان‌های جبرانی برای مقابله با کاستی‌ها باشد. همه رسانه‌ها‌ما اعم از شبکه‌های رسمی و غیر رسمی باید چنان در معرض ظرفیت‌سازی نوین قرار گیرند که همه اقشار جامعه با همه سبک‌های زیستی و گوناگونی فرهنگی، سیمای خود را در آیین آن بجا آورند و رسانه‌ها مورد اعتماد شوند و در چنین روزهایی ذخیره اعتماد به رسانه به‌کار بیاید. سختی‌های کرونا، نیاز به آموزش‌های همگانی تازه و در خصوص مهارت‌های زندگی و کار در شرایط کرونایی و ضرورت شکل‌گیری روابط تازه‌ای با یکدیگر، با دولت، با کارشناسان حوزه سلامت و با روانشناسان و اقتصاددان‌ها و سیاستمداران را آشکار ساخته است. این‌گونه ارتباطات در لحظات بحران باید به کار ما باییند و از همین جاست که اهمیت بنیادین اعتماد آشکار می‌شود. امیدوارم زخم‌های قوم و همه شو‌ها و ارکان تصمیم‌گیری بسیار بیش از گذشته به سرمایه اجتماعی و اعتماد و ضرورت تقویت آن اهتمام کنند و همگان اعم از نخبگان سیاسی و اجتماعی از هر کردار و گفتار اعتمادسوز بپرهیزند.

من این چند روز کرونا را از نزدیک زندگی کرده‌ام. کرونا از نمایی نزدیک، واقعیت‌های بسیاری درباره جامعه ایران را آشکار می‌کند. امیدوارم این تجربه از نزدیک را پس از بهبودی و در آینده‌ای نزدیک در خدمت سیاست‌پژوهی و نگاهی متفاوت به جامعه ایرانی از منظر تاب‌آوری در مقابل این‌گونه مشکلات قرار دهم. کرونا از نمای نزدیک اگرچه تجربه‌ای تلخ و دردناک است اما توشه‌ای برای نگرستن به کاستی‌ها و قوت‌های جامعه ایرانی است.

ادامه از صفحه اول

فصل الخطاب

معیار در عزاداری های محرم آن چیزی است که کارشناسان و ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام می کنند، بنده به توصیه این عزیزان عمل می کنم

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در نخسته عید قربان در سخنرانی زنده تلویزیونی، ملت شریف ایران را به حضور پرنشاط و دشمن خبیث از مسابقه معنوی «کمک مؤمنانه به قشرهای آسیب‌دیده و یاری مجاهدان سلامت» فراخواندند و با تشریح اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت امریکا در جنایت تحریم ملت ایران تأکید کردند: دشمن به موازات جریان تحریم، جریان تحریف حقایق را هم دنبال می‌کند اما به فضل الهی و با توجه به تلاش بیشتر مسئولان برای حل مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم و استفاده هرچه بیشتر از ظرفیت‌های داخلی به راه روشن خود ادامه خواهد داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر رهبر معظم انقلاب، ایشان درباره عزاداری ماه محرم نیز تأکید کردند: همه سوگواران حسینی، هیأت‌ها و مداحان موظفند به هرچه ستاد ملی مبارزه با کرونا اعلام می‌کند، عمل کنند زیرا موضوع بسیار مهم است.

■ کمک مؤمنانه در محرم به قشرهای آسیب‌دیده

رهبر انقلاب با تبریک عید سعید قربان به ملت عزیز ایران، مسلمانان جهان و پیروان ادیان ابراهیمی، دهه اول ذیحجه را دهه خاطرات پرشکوه و هدایتگر و دهه تصرف و توسل خواندند و افزودند: دهه دوم این ماه پربرکت، با توجه به عید سعید غدیر دهه ولایت است که این موضوع از همه احکام الهی جایگاه برتری دارد چرا که ولایت تضمین‌کننده اجرای همه احکام الهی است. ایشان افزودند: دهه سوم ذیحجه نیز با مناسبت‌هایی از جمله مباهله، دهه مهمی است که امیدواریم ملت دهه اول را به مبارکی و دو دهه بعدی را به سعادت و رضای الهی و خوشبختی ملت است، سپری کنند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دیدارهای مردمی را از دلخوشی‌ها و دل‌بستگی‌های پرازنده خود خواندند و خاطرنشان کردند: این دشمن خونی‌ها با سوارشدن یعنی کرونا به صورت تصویری با خدمتگزاران عرصه سلامت و کمک دولطیان را بیچاره‌خیر یعنی کرونا می‌سازد. امروز نیز که مجموعه‌های درمانی اعم از پزشکان، پرستاران و دیگر عوامل، با تمام وجود در خدمت بیماران کرونا هستند لازم است دولطیان را به کارهای خیر تخصصی و عمومی به یاری آنان بشتابند. رهبر انقلاب با اشاره به آسیب دیدن اقتصادی اغلب مردم در دوران کرونا افزودند: البته در این میان عده‌ای دچار آسیب‌ها و مشکلات جدی شده‌اند که باید با گسترش نهضت کمک مؤمنانه مردمی، به کمک این قشرها شتافت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با استناد به آیات قرآنی، مردم را به حضور پرنشاط و فعال‌تر در این مسابقه معنوی دعوت کردند و افزودند: سبقت در کار خیر از دستورات مؤکد و مکرر الهی در قرآن مجید است و موجب شوق و انگیزه دیگران به کارهای خیر نیز می‌شود. رهبر انقلاب این‌گونه کارها را معنای واقعی انقلابی‌گری خواندند و افزودند: اطعام‌ها محرم نیز می‌تواند با رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی به شکل کمک مؤمنانه به دست خانواده‌ها برسد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تلاش‌های جدی علمی در کشور برای شناخت ویروس کرونا و راه‌های مقابله و درمان آن افزودند: این‌گونه تلاش‌ها در همه ابعاد باید گسترش یابد.

■ **تشریح اهداف مختلف تحریم علیه ایران**
رهبر انقلاب در بخش دوم سخنان‌شان، تحریم‌های امریکا را جنایتی بزرگ علیه ملت ایران را به حضور پرنشاط و دشمن خبیث از این تحریم‌ها که همه ملت را نشانه گرفته اهداف مختلفی دارد، ایشان «خسته کردن و به ستوه آوردن ملت» را هدف کوتاه‌مدت تحریم‌ها برشمردند و گفتند: دشمن می‌خواهد مردم را آشفته کند تا در خیابان‌ها در مقابل حکومت بایستند به همین علت مدام از تابستان داغ سخن گفته و می‌گوید اما اکنون خودشان به تابستان داغ مبتلا شده‌اند. «ایجاد محدودیت و جلوگیری از پیشرفت کشور بخواهد رسید ایران عزیز با صبر و ثبات، تلاش بیشتر مسئولان برای حل مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم و استفاده هرچه بیشتر از ظرفیت‌های داخلی به راه روشن خود ادامه خواهد داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر رهبر معظم انقلاب، ایشان درباره عزاداری ماه محرم نیز تأکید کردند: «قطع رابطه جمهوری اسلامی با مراکز و جریان‌های مقاومت در منطقه» را هدف جنبی امریکایی‌ها از تحریم ایران دانستند و در جمع بندی این بخش از سخنان‌شان گفتند: به فضل الهی و با هوشیاری ملت، دشمن در تحقق همه این اهداف ناکام مانده و به قول ما ایرانی‌ها شتر در خواب بیند پنبه دانه! رهبر انقلاب افزودند: البته کشور دچار مشکلاتی است که بخشی از آن به تحریم‌ها، بخشی به ضعف‌ها و مدیریت‌ها و بخشی هم به کرونا باز می‌گردد اما هگمانوگه که شماری از اندیشمندان و فعالان غربی هم به صراحت اعتراف می‌کنند دشمن با همه شدت عمل خود نتوانسته به اهداف خود در جنایت تحریم دست یابد. رهبر انقلاب اسلامی با اندازی چند هزار شرکت دانش‌پزبان، ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس به دست سپاه، اقدامات بزرگ در پارس جنوبی، طرح‌های وزارت نیرو در زمینه آب و برق، طرح‌های وزارت راه و ترابری، ساخت انگیز ذفاعی، همه در دوران تحریم انجام شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای یکی دیگر از آثار دوران تحریم را تمرین جداسازی اقتصاد کشور از نفت برشمردند و گفتند: هدف دشمن، نفت کشور کمتر فروش می‌رود، جداسازی اقتصاد از نفت خام به‌طور طبیعی درحال وقوع است که این موضوع باید با پیگیری دولت و مجلس به سرانجام برسد. رهبر انقلاب اسلامی در پاسخ به این سؤال مهم که «آیا تحریم‌ها قابل علاج است؟» گفتند: تحریم‌ها قطعاً قابل علاج است اما علاج آن، عقب‌نشینی و کوتاه آمدن در مقابل امریکا نیست زیرا عقب‌نشینی موجب پیشروی متجاوز می‌شود. ایشان افزودند: خواسته امروز امریکا از ایران، کنار گذاشتن کامل صنعت هسته‌ای، کاهش بسیار شدید توان دفاعی و رها کردن اقتدار خامنه‌ای است اما پذیرفتن این خواسته‌ها قطعاً موجب عقب‌نشینی امریکا نخواهد شد و هیچ عقلی نیز حکم نمی‌کند که برای توقف متجاوز، خواسته‌ای را او را اجابت کنیم. رهبر انقلاب اسلامی با اظهار تأسف از تکرار حرف‌های دشمن مبنی بر فایده نداشتن صنعت هسته‌ای از زبان عده‌ای در جریان تحریف واقعیات و مقاصد خود نرسیده است، خاطر نشان کردند: اگر جریان تحریف شکست بخورد، قطعاً جریان تحریم هم شکست خواهد خورد، زیرا عرصه کنونی، میدان جنگ ایران‌ارده‌ها است و اگر اراده ملت ایران مستحکم باقی بماند، بر اراده دشمن غلبه خواهد کرد.

■ **تحریم قابل علاج است**
امانه با عقب‌نشینی در برابر امریکا
نکته دیگری که رهبر انقلاب اسلامی به آن اشاره کردند، استفاده ملت زیرک ایران از تحریم برای شکوفایی علمی کشور بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: به اینکه تحریم یک جنایت بزرگ است اما مردم

سخنان تلویزیونی رهبر معظم انقلاب به مناسبت عید سعید قربان

تأکید بر مهار نوسان قیمت‌ها و ایجاد ثبات در بازار

معیشت، گفتند: کارهای لازم برای رفع این مشکلات را در جلسات خصوصی با مسئولان از جمله آقای رئیس‌جمهور مطرح کرده‌ایم و باز هم به دستگاه‌ها و افراد آشنا به مدیریت‌های اقتصادی در مورد نوسان قیمت‌ها، ایجاد ثبات در بازار و حفظ ارزش پولی ملی» دانستند و افزودند: این حالت هر روز یک قیمت برای اجناس و افسار پاره کردن قیمت ارز برای کشور مضرت است و افراد آشنا به مدیریت‌های اجرایی معتقدند که این مسأله با برخورد دستگاه‌های اجرایی و در مواردی دستگاه قضایی قابل مهار است. ایشان افزودند: در قفسه‌ی ارز، دلائل اقتصادی مؤثر است که در این انجام می‌دهد که ان‌شاءالله موفق خواهد شد البته گزارش‌های مطمئنی وجود دارد که دلائل سیاسی، امنیتی در افزایش قیمت ارز بیش از دلائل اقتصادی مؤثر است که در این صورت باید با کسانی که به این آتش دامن می‌زنند، جدا مقابله شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مسأله «هدایت نقدیگی به سمت تولید» و همچنین «رفع موانع جهش تولید» را از دیگر اولویتهای اقتصاد کشور خواندند و گفتند: عده‌ای از کارشناسان پیشنهاد کرده‌اند رؤسای سه قوه کارگروهی را برای شناسایی و رفع موانع تولید تعیین کنند. رهبر انقلاب اسلامی اصلاحات اساسی در اقتصاد کشور را «اصلاح ساختار بودجه»، «اصلاح نظام بانکی»، «ارتقای سرمایه‌گذاری و اشتغال» و «بهبود محیط کسب و کار» برشمردند و گفتند: این موارد دو سال قبل و هم‌زمان با تشکیل جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی به سران قوا ابلاغ شد که البته با وجود تلاش‌ها پیشرفت قابل مضمی نداشته است البته مهم این است که ما می‌دانیم چه می‌خواهیم و به دنبال چه برنامه‌ای هستیم. ایشان، «صبر» و «ثبات» را دو نیاز اساسی برای آینده کشور دانستند و تأکید بر اینکه بر اثر ایمان مذهبی و اعتماد مردم به نظام، ثبات ملت خوب است، افزودند: مسئولین هم باید با کار جهادی، صبر و ثبات خود را نشان دهند و از تردید و گریزانی‌ها با تأکید بر استحکامات اقتصادی و مشکلات بین‌المللی فراوان داریم که باید با مدیریت جهادی و تدبیر واقعی، به فعلیت دربیانند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران دوستان مؤثری در دنیا دارد اما تکیه واقعی نظام اسلامی به خدا و مردم است، گفتند: تکیه بر امکانات و استقلال داخلی، عدم دشمنان خارجی و هم‌دریمی با دشمنان خارجی و عدم بی‌رحمی و قتل و شکنجه به دست پلیس امریکا می‌شود، گفتند: امروز امریکا در سطح دنیا متغور و منزوی است.

ایشان تأکید کردند: حوادث جاری امریکا آتش زیر خاکستری است که شعله‌ور شده و اگرچه آن را سرکوب کنند اما دوباره شعله‌ور می‌شود و نظام کنونی امریکا را از بین می‌برد چرا که فلسفه سیاسی و اقتصادی این نظام غلط و محکوم به نابودی است. رهبر انقلاب اسلامی سخنان مکرر مقام‌های امریکایی علیه ایران را نشان‌دهنده سردرگمی آنها دانستند و افزودند: مدیریت امریکا دچار سرگیجه و آشفتگی است. امریکایی‌ها به دنبال پیدا کردن دشمن هستند بنابراین گاهی از ایران اسم می‌برند و گاهی از روسیه و چین، اما امروز رژیم امریکا دشمنی بزرگ‌تر از ملت خود ندارد و همین دشمن آن رژیم را به زانو درخواهد آورد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید مجدد بر صبر، ثبات و کار جهادی افزودند: دولت در اواخر دوران مسئولیت خود قرار دارد البته در طول این ۷ سال هر چه توانستند تلاش کردند و در برخی بخش‌های دولت نیز واقعاً کارهای خوبی انجام گرفت، پس از این دولت هم، دولت تازه‌مشق خواهد آمد که کارها را با جدیت بیشتر دنبال کند.

مقاومت در برابر فشارهای خارجی است. بر همین اساس نیز رهبری بلافاصله بعد از طرح مسأله مهم «صبر و ثبات»، درباره بروز تزلزل و ایجاد شک و تردید خصوصاً در بین مسئولان کشور هشدار داد. این چاره کوچکتري در پی مستولان کشور خواهد داد. این حساب بر بیراه تردیدی در این زمینه، مسیر رسیدن به ثبات مورد نیاز کشور را با مخاطره مواجه می‌کند و بازتاب این وضعیت خواه ناخواه خود را در تشکیک برای «صبر» در برخی لایه‌های اجتماعی نشان خواهد داد. این حساب بر بیراه نیست که بگوییم پایدینی فعالانه بر «صبر» توسط جامعه و پیگیری مسئولانه و مستمر «ثبات» توسط مقامات مهمترین راز توفیق در برابر فشارهای خارجی فعلی خواهد بود. حرکت در مسیر حفظ و تقویت ثبات قاعدتاً به معنای از رونق انداختن بیان دیدگاه‌های مختلف و به اصطلاحاً نقادی با پایان دادن به رقابت‌های سیاسی قانونی نیست بلکه رعایت مواظحات‌های کل‌نتری از سوی مجموعه‌های مختلف حاکمیتی و لحاظ‌های نظامی است ناظر بر این مسأله که آرامش و ثبات کشور دستخوش جنجال‌سازی‌ها نشود چه مسیر پیشرفت و عبور از بحران‌ها و مشکلات از ثبات می‌گذرد.

توانایی‌های حیاتی ملت ایران است. البته رئیس‌جمهور فعلی امریکا هم به دنبال برخی منافع شخصی و انتخاباتی است همچون استفاده تبلیغاتی از مذاکره با کره شمالی. ایشان با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران با همه کشورها به جز امریکا و رژیم جعلی صهیونیستی مذاکره می‌کند، افزودند: علاج تحریم‌ها، عقب‌نشینی و مذاکره با دشمن نیست بلکه علاج واقعی آن، تکیه بر توانایی‌های ملی، وارد کردن جوانان به میدان و احیای ظرفیت‌های فراوان کشور، و در یک کلام عمل به ارکان اقتصاد مقاومتی یعنی درون‌زایی و برون‌گرایی است.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: ما امکانات و توانایی‌های داخلی و ظرفیت‌های بین‌المللی فراوان داریم که باید با مدیریت جهادی و تدبیر واقعی، به فعلیت دربیانند. و با برشمردن مصادیقی از مشکلات امروز امریکا مثل فاصله طبقاتی، عجیب، تبعیض نژادی، مشکلات اقتصادی و بیکاری‌های گسترده، مشکلات مدیریتی در قفسه کرونا و مدیریت اجتماعی ضعیف که منجر به بی‌رحمی و قتل و شکنجه به دست پلیس امریکا می‌شود، گفتند: امروز امریکا در سطح

ایران متغور و منزوی است. ایشان تأکید کردند: حوادث جاری امریکا آتش زیر خاکستری است که شعله‌ور شده و اگرچه آن را سرکوب کنند اما دوباره شعله‌ور می‌شود و نظام کنونی امریکا را از بین می‌برد چرا که فلسفه سیاسی و اقتصادی این نظام غلط و محکوم به نابودی است. رهبر انقلاب اسلامی سخنان مکرر مقام‌های امریکایی علیه ایران را نشان‌دهنده سردرگمی آنها دانستند و افزودند: مدیریت امریکا دچار سرگیجه و آشفتگی است. امریکایی‌ها به دنبال پیدا کردن دشمن هستند بنابراین گاهی از ایران اسم می‌برند و گاهی از روسیه و چین، اما امروز رژیم امریکا دشمنی بزرگ‌تر از ملت خود ندارد و همین دشمن آن رژیم را به زانو درخواهد آورد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید مجدد بر صبر، ثبات و کار جهادی افزودند: دولت در اواخر دوران مسئولیت خود قرار دارد البته در طول این ۷ سال هر چه توانستند تلاش کردند و در برخی بخش‌های دولت نیز واقعاً کارهای خوبی انجام گرفت، پس از این دولت هم، دولت تازه‌مشق خواهد آمد که کارها را با جدیت بیشتر دنبال کند.

به اوضاع کشور ممکن نخواهد بود. در واقع جامعه زمانی می‌تواند امیدوارانه شرایط ناشی از فشارهای خارجی را تحمل کند که شاهد باشد تلاش مدیران، دلسوزانه و مؤثر از سوی حاکمیت در راستای بهبود وضعیت و تحق منافع عمومی در جریان است. در آن سوی میدان نیز هرگونه برنامه‌ریزی، تحرک و تلاشی از سوی دستگاه‌های مختلف حاکمیتی برای مدیریت شرایط فعلی و به ثبات رساندن بخش دوم این راهبرد یعنی بخش «ثبات» به پیشبرد و پیگیری خواهد بود و به هدف نخواهد رسید، حتی اگر این برنامه‌ریزی‌ها از دقیق‌ترین و منطقی‌ترین پشتوانه‌های کارشناسی و مطالعاتی برخوردار باشند.

نکته اساسی اما این است که هیچ‌کدام از این دو راهبرد، بدون تحقق دیگری محقق نخواهند شد. از همین روست که رهبری به صورت هوشمندانه و دقیقی هر دوی اینها را در کنار یکدیگر و به صورت مکمل هم مطرح کرده‌اند و بین آنها تفراق و فاصله‌ای نمی‌انداخته‌اند. پیشبرد و پیگیری راهبرد «صبر» در جامعه به معنای تحمل بار فشارها و داشتن امید هم‌زمان به آینده بدون دیدن مجموعه‌ای از تلاش‌های مؤثر از سوی ارکان حاکمیت برای ثبات بخشی

بویژه جوانان، مسئولان، دانشمندان و فعالان سیاسی از این موضوع برای افزایش اتکا به نفس ملی استفاده کردند. رهبر انقلاب اسلامی در همین زمینه افزودند: تولید جت آموزشی و قطعات حساس و ظرفیت، راه اندازی چند هزار شرکت دانش‌پزبان، ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس به دست سپاه، اقدامات بزرگ در پارس جنوبی، طرح‌های وزارت نیرو در زمینه آب و برق، طرح‌های وزارت راه و ترابری، ساخت انگیز ذفاعی، همه در دوران تحریم انجام شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای یکی دیگر از آثار دوران تحریم را تمرین جداسازی اقتصاد کشور از نفت برشمردند و گفتند: هدف دشمن، نفت کشور کمتر فروش می‌رود، جداسازی اقتصاد از نفت خام به‌طور طبیعی درحال وقوع است که این موضوع باید با پیگیری دولت و مجلس به سرانجام برسد. رهبر انقلاب اسلامی در پاسخ به این سؤال مهم که «آیا تحریم‌ها قابل علاج است؟» گفتند: تحریم‌ها قطعاً قابل علاج است اما علاج آن، عقب‌نشینی و کوتاه آمدن در مقابل امریکا نیست زیرا عقب‌نشینی موجب پیشروی متجاوز می‌شود. ایشان افزودند: خواسته امروز امریکا از ایران، کنار گذاشتن کامل صنعت هسته‌ای، کاهش بسیار شدید توان دفاعی و رها کردن اقتدار خامنه‌ای است اما پذیرفتن این خواسته‌ها قطعاً موجب عقب‌نشینی امریکا نخواهد شد و هیچ عقلی نیز حکم نمی‌کند که برای توقف متجاوز، خواسته‌ای را او را اجابت کنیم. رهبر انقلاب اسلامی با اظهار تأسف از تکرار حرف‌های دشمن مبنی بر فایده نداشتن صنعت هسته‌ای از زبان عده‌ای در جریان تحریف واقعیات و مقاصد خود نرسیده است، خاطر نشان کردند: اگر جریان تحریف شکست بخورد، قطعاً جریان تحریم هم شکست خواهد خورد، زیرا عرصه کنونی، میدان جنگ ایران‌ارده‌ها است و اگر اراده ملت ایران مستحکم باقی بماند، بر اراده دشمن غلبه خواهد کرد.

■ **مذاکره با همه جهان**
به جز امریکا رژیم صهیونیستی
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه با وجود خسارات فراوان برجام، اصل صنعت هسته‌ای حفظ شده است، درخصوص ادعای امریکایی‌ها برای مذاکره با ایران، خاطر نشان کردند: من علت مذاکره نکردن با امریکایی‌ها را بارها گفته‌ام اما برخی با متوجه نمی‌شوند و یا وانمود می‌کنند که متوجه نشده‌اند. ایشان تأکید کردند: هدف اصلی امریکایی‌ها از ادعای مذاکره، گرفتن

با این مقدمه موضوع «صبر و ثبات» مطرح شده

توسط ایشان را می‌توان یک پیشنهاد و البته گزینه مهم راهبردی دانست. راهبردی که البته دارای دو بخش و ناظر به دو گروه است. بخش اول این راهبرد موضوع «صبر» است که ناظر به جامعه مطرح شده است. جامعه‌ای که این صبر را نه صرفاً در تحمل وضع موجود بلکه باید در قامت داشتن «امید» نسبت به آینده متجلی کند. اما بخش دوم این راهبرد یعنی بخش «ثبات» به پیشبرد و پیگیری مختلف حاکمیت و مقامات و مسئولان کشور بر می‌گردد. ایشان تأکید کردند: هدف اصلی امریکایی‌ها از ادعای مذاکره، گرفتن

تلاش‌های مؤثر از سوی ارکان حاکمیت برای ثبات بخشی به این مقدمه موضوع «صبر و ثبات» مطرح شده توسط ایشان را می‌توان یک پیشنهاد و البته گزینه مهم راهبردی دانست. راهبردی که البته دارای دو بخش و ناظر به دو گروه است. بخش اول این راهبرد موضوع «صبر» است که ناظر به جامعه مطرح شده است. جامعه‌ای که این صبر را نه صرفاً در تحمل وضع موجود بلکه باید در قامت داشتن «امید» نسبت به آینده متجلی کند. اما بخش دوم این راهبرد یعنی بخش «ثبات» به پیشبرد و پیگیری مختلف حاکمیت و مقامات و مسئولان کشور بر می‌گردد. ایشان تأکید کردند: هدف اصلی امریکایی‌ها از ادعای مذاکره، گرفتن

محمد هاشمی
فعال سیاسی

صبر و ثبات، لازمه عبور از بحران‌ها

رهبر معظم انقلاب در سخنرانی دیروز خود جمله‌ای مهم درباره چشم‌انداز آینده کشور داشتند. ایشان گفتند: «برای تأمین آینده به صبر و ثبات نیاز داریم». البته پیش از بیان این جمله، ایشان توصیفی دقیق و واقع‌بینانه از شرایط کشور، سیاست‌های امریکا و غرب در قبال ایران و همینطور تأثیر واقعی این سیاست‌ها بر اوضاع مملکت داشتند. در این توصیف نه تحریم‌ها و فشارهای غرب یکسره بی‌نتیجه و بدون اثر عنوان شد و نه از آن سوی این عوامل، بزرگ و کاملاً بازدارنده ارزیابی شدند. در توصیف رهبری ما اکنون هر چند در شرایط فشار و تحریم خارجی قرار داریم اما این فشارها را یک

سو هیچگاه به اهداف صد درصدی خود نمی‌رسند و از سوی دیگر خود عاملی انگیزشی برای حرکت‌های بعدی ما خواهند بود. با همین توصیف است که رهبری در یک ارزیابی منطقی مردم‌فعلی را عرصه «جنگ اراده‌ها» خواندند.